

MŪSU LIETUVAI

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, E. S. P.

Director responsavel:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator: JONAS KIDYKAS
Admin.: JONAS BRUŽIKAS.

Metinė prenumerata: 25.00 cr.
Vienas numeris: 0.50 ct.

NR. 11 (1233) 1972M. KOVO - MARČO 16 D - R. JUATINDIBA, 20 - 03124 - S. PAULO, E. SP. TEL. 273-03-38

LIETUVIŲ KANKINIŲ KOPLYČIOS REIŠMĖ

Pasikalbėjimas su Marija Rudiene

LEONARDAS ŠIMUTIS

Gavęs Marijos Rudienės kvietimą dalyvauti rengiamam Lietuvos kankinių koplyčios šv. Petro bazilikos kriptoje, Romoje, fondo vadovybės, paskambinau jai telefonu pasiteirauti ne tiek apie banketą, kiek apie pačią koplyčią. Pirmiausiai aš M. Rudienės paklausiau:

— Kas paskatino Jus apsiimti vadovauti koplyčios fondo rengiamam banketui, kai ir be to turite daugybę visuomeninių, o taip pat savo įmonių ir šeimos įsipareigojimų?

— Tokia visuomenininkų bei visuomenininkių dalis. Kviečiamas bet kokį naudingą tautinį ar šiaip jau svarbų visuomeninį darbą atlikti, visuomenės veikėjas, nedrįsta atsisakyti. Laikytų tai lyg ir nusikaltimu. Dažnu atveju tenka mažiau aktuales reikalus laikinai padėti į šalį ir kibti į tuos, kurie reikalauja skubesnės dėmesio ir veiksmo. Šiuo atveju laikau, kad baigimas mokėti užsilikusią skolą, kankinių koplyčią įrengiant, yra skubotas reikalas, todėl ir sutikau pagelbėti banketo rengėjams. Delsimas laiku atsilyginti galėtų pažeisti lietuvių gerą vardą Romoje, ypač Vatikane. Tai nebūtų mums naudinga.

— O kiek tos skolos yra užsilikę?

— Ne tiek daug — 7,000 dol. Bet vis tai yra skola, kuri, kaip mūsų priežodis sako, "skola ne rona — neužgis". Juo greičiau ją likviduosime, juo bus geriau. Tuo pačiu daug padėsime fondo komitetui, taip pat ir vysk. V. Brizgiui, kuris, kaip iniciatorius ir koplyčios įrengimo darbų vyk-

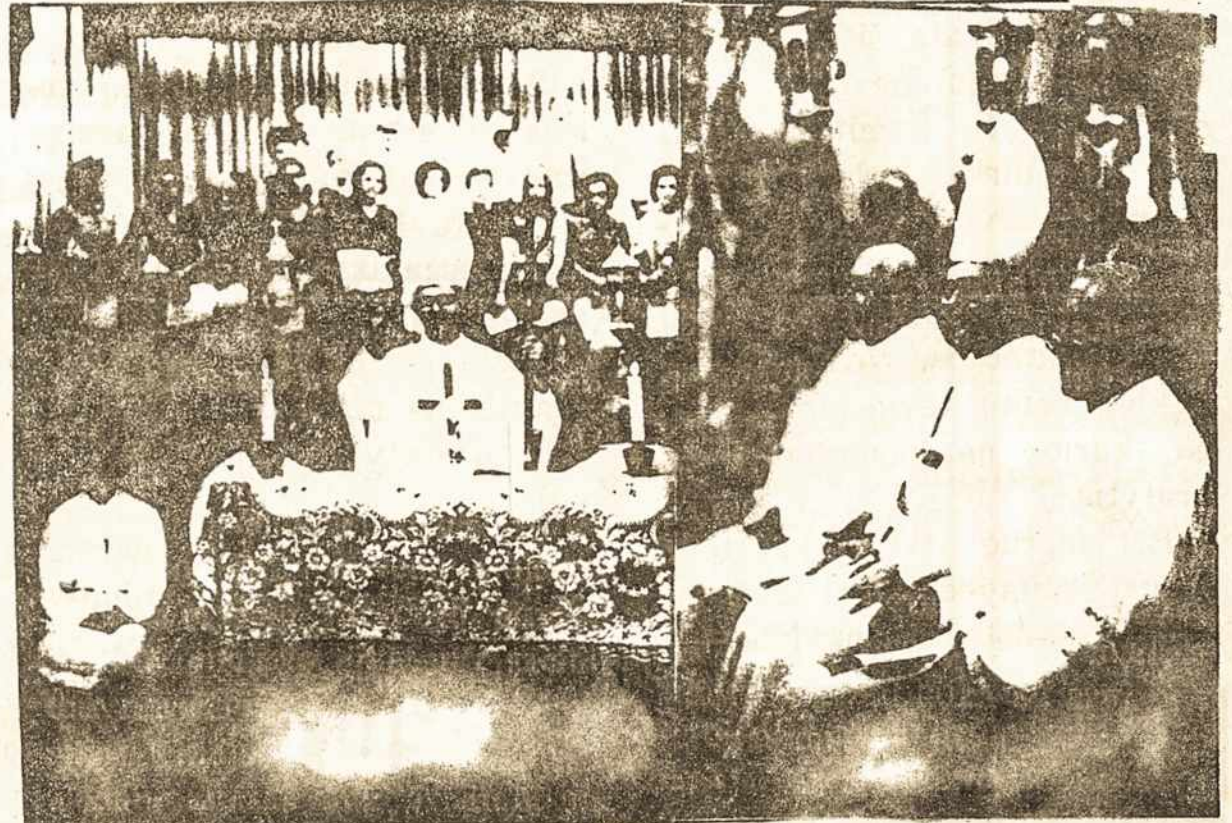
dytojas, yra idėjęs daug energijos, darbo ir surinkęs daugiasia aukų.

— Besilankydama Romoje, kiek žinau, net keletą kartų lankėtės ir kankinių koplyčioje. Kokį įspūdį išsinešėte iš jos? Ar, Jūsų manymu, buvo verta tiek daug pastangų ir lėšų aukoti šiam reikalui?

— Aš ne taip jau greit jaudinuosi, kad ir gražiausią vietą ar įstaigą aplankius. Bevažinėdama po įvairius pasaulio kraštus, esu mačiusi daug puikių paminklų, institucijų, meniškų, naujoviškų ir senų istoriškų pastatų, tačiau dėl jų man nebuvo nei šilta, nei šalta. Bet kai užeinu į Lietuvos kankinių koplyčią, iki ašarų susijaudinu. Aš matau joje kenčiantį savo tėvą ir protėvių kraštą — Lietuvą, persekiojamus ir kankinamus brolius ir seseris okupuotoje tėvynėje, aš matau liūdinčią Dievo Motiną Aušros Vartuose Vilniuje. Manau, kad tokį jausmą išgyvena kiekvienas lietuvis ir nelietuvis, besilankęs šioj mūsų šventovėj, pačiame katalikybės bei krikščionybės centre. Vien tik dėl to buvo verta ir net reikalinga kankinių koplyčia, nesigailint nei pastangų, nei lėšų jai įrengti.

— Kas labiau jaudina, ar pati paminklinė koplyčia, ar jos meniškasis tautiniais motyvais įrengimas ir išpuošimas?

— Abu momentai. Aišku, jaudina pati koplyčios idėja, turinti tikslą pagerbti krikščionių kankinių (katakombų) pašonėje kankinius lietuvis, kenčėjusius, kovojusius ir žuvusius dėl savo tėsins 3 psl.

Šv. Kazimiero šventėje Mookoje arkivyskupas Dom Paulas Evaristo; dešinėje su klebonu T. Jonu Bružiku, S. J.

MOKYKLOS IR ORGANIZACIJOS

Nors visos mūsų lituanistinės mokyklos jau pravedė mokinių registraciją ir pradėjo naujus 1971-2 mokslo metus, tačiau dar nereiškia, kad visi su jomis susiję klausimai yra išspręsti. Todėl dar kai kas prisimintina ir vykdytina.

Pirmiausia reikia pasakyti tiesą, kad nemaža dalis tėvų savo vaikų į šias mokyklas neįregistravo. Tam galėjo būti įvairių, pateisinamų ir nepateisinamų, priežasčių. Tokie tėvai dar galėtų sprendimą peržiūrėti pačių savo vaikų ir mūsų tautos labui, parašydami lituanistinių mokyklų vadovus, kad ir kiek pavėluotai, savo vaikus įrašyti.

Vaikų vežiojimas į lituanistines mokyklas šeštadieniais, žinoma, tėvams nėra patogus dalykas. Tačiau jis neišvengiamas tose vietose, kur lietuviškos šeimos toliau nuo lietuviškų centrų gyvena. Klausimas lengviau sprendžiamas, kai kelios lietuviškos šeimos, netoli viena nuo kitos gyvenančios, susitaria leisti savo vaikus į vieną ir tą pačią mokyklą ir juos pačiam kas šeštadienį suveža.

Visi gerai žinome, kad šeima yra geriausia lietuviškos kalbos ir iš viso lietuviybės mokykla. Tačiau ne visada tėvai turi galimybę ilgesnį laiką su savo vaikais namie pabūti ir lietuviškai su jais kalbėti. Tam kaip tik galėtų padėti įvairios lietuviškos mokyklos, pradedant vaikų darželiais - židinėliais ir baigiant aukštesniosiomis lituanistinėmis mokyklomis.

Lietuviškų vaikų darželių mūsų kolonijose dažniausiai netrūksta. Jie jau seniau įkurti ir palyginti, neblogai veikia. Reikia tik jų vadovų pastangas paremti, savo vaikus įrašyti, laiku juos atvežti ir atsiimti. Planingas lankymas suteiks tvirtesnę lietuvių kalbos žinojimą, lietuvišką, krikščionišką auklėjimą.

Tačiau ir vaikų darželių vadovės turi žiūrėti, kad lietuvių kalbos mokymas darželiuose būtų tinkamai prarastas. Jos taip pat turi daryti viską, kad vaiku židinėliai būtų prieinami ne tik turtingesnių lietuvių vaikams, bet ir mažiau pasiturintiems. tėsins 2 psl.

Mokyklos ir organizacijos
(iš 1 psl)

tiems, net vargšams. Iš viso, pinigų stoka neturėtų būti kliūtis leisti savo vaikus į vaikų daržėlus ir lituanistines mokyklas. Mūsų organizacijų vadovai ir šalpos darbuotojai čia turi surasti galimybių neturtin- gas bei daugiavaikes šeimas pa- remti ne tiktai morališkai, bet ir materialiai, padedant užsi- mokėti už mokslą ar nuo jo visiskai atleidžiant.

*

Visų mūsų lituanistinių švie- timo institucijų pagrindas yra jų mokytojai, kurie pusvelčiui mokyklose dirba, savo brangų laiką ir sveikatą šiam reikalui skiria. Pagirtini tie tėvai, kurie mokyklų tėvų komitetuose in- tensyviai dirba, rūpinasi lėšų rinkimu, parengimų ruoša, mo- kesčio už mokslą išrinkimu. Tai gi duoti, kad ir tik pamečiui, tėvų komitetuose yra visų mo- kyklos vaikų tėvų kilni parei- ga, kurios nė vienas neturėtų kratytis.

Bet ir tuo atveju, kai tėvai neturi galimybės leisti savo vai- ku į lituanistines mokyklas, kai

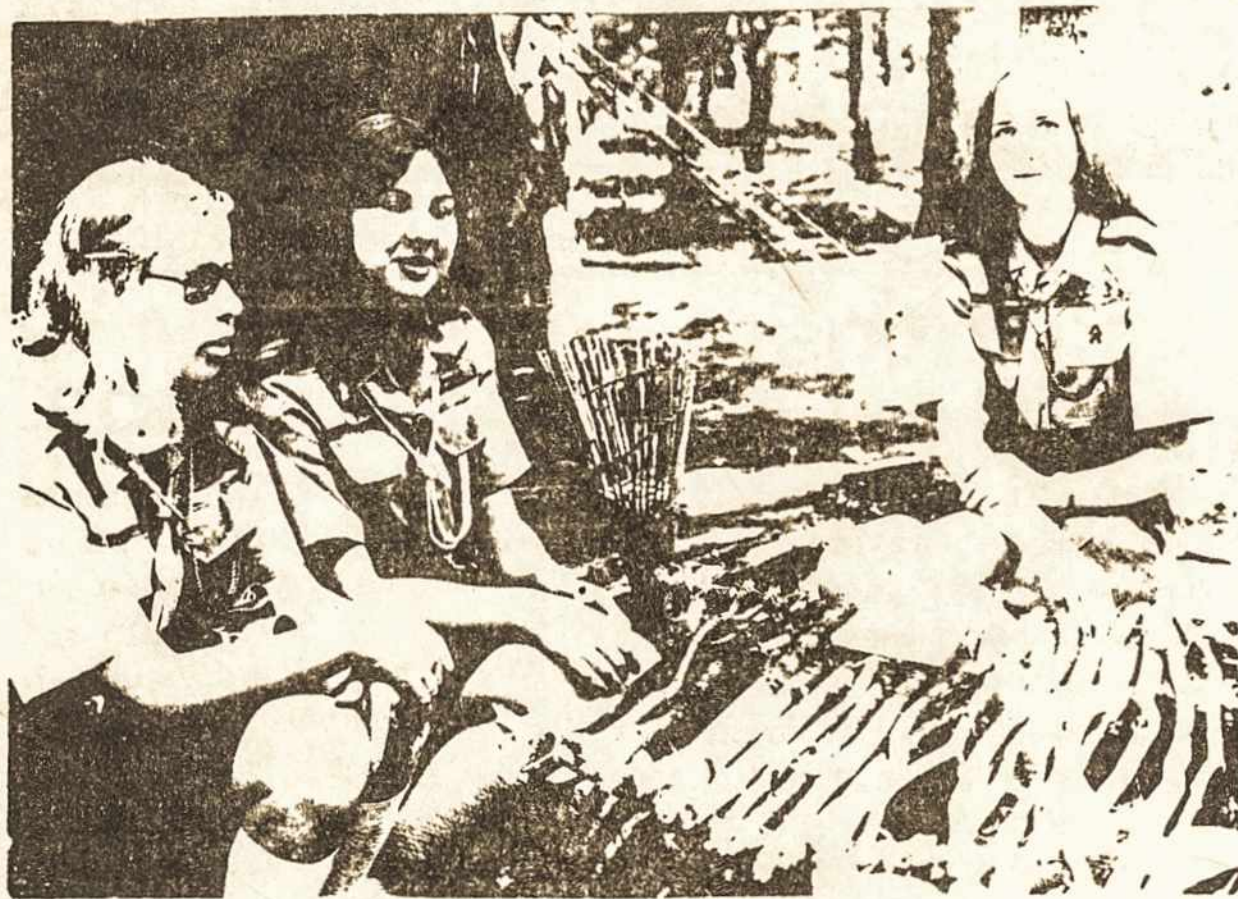
Jei mūsų mažųjų auklėjimas ir mokymas yra daugiau pri- valomas dalykas, tai dalyvavi- mas lituviškose organizacijose dažniausiai surištas su tam tik- ru malonumu ir yra dažniausiai savanoriškas, tik labai retais atvejais prievartinis.

Mokyklinio amžiaus jaunimui skirtos lituviškos organizaci- jos nėra labai įvairios. Praktiš- kai turime tik skautus su at- šakomis — vilkiukais, paukšty- tėmis, jūrų, oro skautais ir a- teitininkus su jų jauniais, jaunu čiais. Minėtinos ir remtinos jau- nimo sporto organizacijos ir rateliai.

*

Tėvų, norinčių, kad jų vaikai išliktų lietuviais ir išaugtų ge- rais žmonėmis, šventa pareiga savo vaikus nuo kokių septyne- rių metų bent į vieną iš lietu- viškų organizacijų įrašyti ir su- daryti sąlygas, kad jie galėtų lankyti susirinkimus, sueigas, praktiškus užsiėmimus, iškylas, atliktų pratybas ir paruoštų na- mų darbus.

Organizacijų vadovų pareiga pažvelgti į lituvišką aplinką, surasti tinkamo amžiaus vaikus,

jos yra labai toli arba artimes- nėje apylinkėje jų nėra, dar y- ra galimybė išmokyti vaikus lituviškai kalbėti šeimose. Šiam reikalui gali daug padėti lietu- viškų dainų plokštelės, įvairūs magnetofoniniai įkalbėjimai, lietuviškos knygos, mūsų vaikų literatūra, laikraštėlis "Eglutė", na, ir ne paskutinėj vietoj jau vienuoliktą metą iš eilės kiek- vieną trečiadienį "Drauge" spau- sdinama "Tėvynės žvaigždutė". Belieka tik vaikus įpratinti ska- tyti, įduoti minėtą medžiagą į rankas ir sekti, kad jie savo pareigą atliktų.

*

Greta lituviško auklėjimo šeimoje ir mūsų lituanistinių mokyklų, labai didelė reikšmė tenka lituviškoms jaunimo or- ganizacijoms.

pasiūlyti įrašydinti juos į lietu- viškas organizacijas ir susitarti dėl susižinojimo bei transporta- cijos priemonių.

Organizacijų vadovų pareiga turėtų didesnę dėmesį kreipti į jaunosius savo narius. Jau nuo pirmosios sueigos turi juos su- dominti veikla ir padaryti vis- ką, kad naujasis narys būtų gražiai sutiktas, šiltai priimtas, kad vėliau jis savaime organiza- cinių užsiėmimų pats lauktų, į juos veržtųsi.

Tinkamai suderinta tėvų, mo- kytojų, organizacijų vadovų veikla padės išspręsti labai opius ir sudėtingus lituvybės išlaiky- mo klausimus. b. kv.

Vasario 16 gimnazijos mo- kinės skautės stovykloje. Nuotrauka kun. H. Sulco.

SU LIETUVIAIS PASAULYJE

✕ Pulkininkas Anthony B. Herbert, JAV-se viešai protestavęs prieš karo žiaurumus Vietname, yra lie- tuvių angliakasio šeimos sūnus, kalbėjęs tik lituviš- kai iki šešerių metų. Laimėjęs 42 pažymėjimus už drąsą kovoje. Pagal JAV kariuomenės nuostatus, ka- riai turi pranešti apie nepaprastus žiaurumus (jis ma- tęs pietų vietnamiečių elgesį su belaisviais), bet dėl savo pastangų buvo iš kariuomenės atleistas, nors vė- liau buvo išteisintas. Žurnalas "America", leidžiamas JAV ir Kanados Jėzuitų, jį vadina "nuostabiu žmogumi" ir "drąsiu vyru".

✕ Rochesteryje, JAV, mirė 75 metų senosios kartos ateivis Petras Norkeliūnas, per 20 metų buvęs Balto skyriaus pirmininkas, suruosęs 32-į Lietuviu Dienas.

✕ Quebecko provincijoje, Kanadoje, tarp dvylikos tautų pagerbtų asmenų buvo Aloyzas Stankevičius-Al- lan Stanke, dalyvaujas vietos televizijos programose, žurnalistas ir knygų leidyklos direktorius.

✕ Vasario 16-27 dienomis New Yorko Lietuvių Ben- druomene ruošia didžiąją parodą Lietuvos nepriklau- somybės šventės proga, kartu su paskaitomis apie lietuvių daile, kas vakarą.

✕ "New York Times" dienraštis s.m. sausio 27 d. ve- damajame apie sovietų užsienio reikalų ministerio A. Gromykos lankymąsi Japonijoje, 10 šešių dienų viešni- gę bei pasikalbėjimus su japonų politikais, priminė ir Baltijos valstybes.

Laikraštis rašė apie ateity galimą sovietų-japonų ta- kos sutartį ir, nurodęs į japonų norą iš sovietų atgauti 1945 m. užimtas Kurilų salas, pridūrė, kad tokiam klausimui iškilus gautų būti iškeltas ir klausimas kitų, sovietų okupuotų, pastarojo karo metu, sričių, kaip Estijos, Latvijos ir Lietuvos, Besarabijos, Bukovinės ir kitų. (ELTA)

✕ Italijos dienraščiai Romoje bei kituose miestuose 1971 metų pabaigoje skelbė plačias informacijas apie sovietų priverčiamo darbo stovyklų devynių kalinių skunda, nukreiptą į Tarptautinį Raudonąjį Krvizių de- sunkiu sąlygų stovyklose ir dėl reikalo jas pagerinti. Vienas iš devynių peticiją pasirašiusių buvo Simas K. Kadirka. Italijos laikraščiai ta proga priminė 1970 m. lapkričio mėn. buvusį Simo Kudirkos žygį, 10 išdavimų ir vėliau buvusį teisma bei Kudirkos nuteisimą 10 me- tų priverčiamų darbų bausme.

Beveik visa Italijos spauda taip pat informavo apie JAV-se š.m. sausio mėn. paskelbtas naujas taisyklės dėl globos užsieniečiams ir vėl nurodė į Simo Kudir- kos buvusį atvejį. (ELTA)

✕ Australijoje, Sidney mieste leidžiamas savaitri- tis "The Catholic Weekly" (jo tiržas siekia per 100,00 egz.) š.m. sausio 20 d. laidoje (Nr. 1558) degtis sta- antraštės žinia "Lietuviai siunčia telegramą Popiežiui". Toliau pateiktas pilnas tekstas telegramos, kuria pa- siųsti Popiežiui nutarė Melbourne mieste gyvenan- tiu Kataliku Federacijos suvažiavimas.

Telegramoje nurodyta, kad Lietuvos piliečiai, su- guo J. Zdebskas ir P. Babonis skundėsi, pranešė apie religijos persekiojimą Lietuvoje.

DAUGIAU LIETUVIŠKOS

(tęš. iš pr. nr.) O Bendros kalbos kos nuotaika yra galima tik tada, kai pradedam vartoti "MES". Mes visi esame lietuviai. Visų vienas ir tas pats rūpestis lietuvybė ir tėvynės laisvė. Todėl visi mes be kaučių, turim raginti nutolusius lietuvius atlikti savo lietuvišką pareigą jungtis į Bendruomenę ir balsuoti. Masės lietuvių išrinktos tarybos balsas būtų garsesnis, geriau girdimas ir savųjų, ir Brazilijos vyriausybės ir net Jungtinių Tautų organizacijos.

Šiomet Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 54 sukaktį minėjome kukliai, savų tarpe, nesikreipdami į vietos valdžią, kad imtųs globoti mūsų laisvės siekimus. Bet ateinančiais metais, minėdami 55as. sukaktuves turėtumėm būti pasiruošę pajudinti savo vyriausybę ir Brazilijos visuomenę. Tačiau Brazilijos vyriausybės prielankumui laimėti reikia ją supažindinti su mūsų tautos laisvės kovų istorija ir su dabartine sunkia jos vergija. Tą sukaktį galėtume atžymėti tautinės kultūros, laisvės kovos, ir prieš bolševikine propaganda, leidiniais portugalų kalba. To darbo imtis galėtų autoritetinga Bendruomenės Taryba, vieningai ir pasišventusiai veikdama drauge su visomis liet. organizacijomis ir visuomene. Tie leidiniai iš anksto įteikti Brazilijos vyriausybei bei parlamentarams ir spaudai būtų medžiaga supažindinti juos su mūsų tautos laisvės problema, o peticija Jungt. Tautoms įteikti ir mūsų reikalus tenai išskelti paremti tūkstančiais parašų būtų mūsų Bendruomenės labai svarbus žygis, o vyriausybės atstovui svarbus dokumentas tą reikalą įtraukti svarstymui J. Tautose.

Brazilija, kaip didžiausias P. Amerikos kraštas, tampa įtakinga ir autoritetinga demokratiškų valstybių tarpe, pati išgyvenusi bolševizmo pavojų, gal greičiau ryžtųsi tam žygiui, negu Š. Amerika kuriai labiau rūpi taika, pasiekiamą taikiu sambūviu (koegzistencija) su sovietais.

Zenonas Bačelis

São Paulo, 1972. II. 12.

KANKINIŲ KOPLYČIA

(tęš. iš 1 psl.)

tautos, dėl tikėjimo. Jaudina ir dailininko giliai, su tautiniu įsijautimu sukurti kūriniai, kurie per daugelį amžių įtikinančiai bylos ir liudys lietuvių tautos pakeltus skausmus ir kančias, kad lietuvis savo krašte būtų laisvas gyventi, kurti ir garbinti savo Suvėrėją.

— **Idomu, ar esate pastebėjusi ir kitataučių, lankančių Lietuvių kankinių koplyčią?**

— Kiekvieną kartą, kada man teko joje būti, radau lankytojų tiek italų, tiek turistų iš įvairių pasaulio kraštų. Nemažai susidomėjimu jie stebi visa, ką randa koplyčios aplinkoje. Mačiau ir besimeldžiančius prie Aušros Vartų Marijos paveikslu. Tačiau, daugiausia kitataučiai stebisi, kaip lietuviai sugebėjo įrengti tokią koplyčią, kai kitoms tautybėms nebuvo leista.

— **Dar vienas klausimas. Ar koplyčia nesudaro įspūdžio, kad tai yra paminklas žūstančiai lietuvių tautai ar jau žuvusiai (kaip okupantai norėtų) nepriklausomai Lietuvos valstybei?**

— Ne. Pirmas koplyčios aplinkos įspūdis yra toks, kad tauta čia pagerbia savo kankinius ir parodo, jog jų kančios yra naujas tautai akstinas ir įkvėpimas nepalūžti ir toliau tęsti kovą dėl laisvės. Juk ir nukentėjusiems už krikščionybę yra pastatyta daug paminklų. Bet tai nėra paminklai mirusiai krikščionybei. Tai yra kankinių pagerbimas ir jų atminimo įamžinimas, nes jų dėka krikščionybė nemirė ir nemirs. Nemirs ir lietuvių tauta. Lietuvių kankinių koplyčia ne mirtį skelbs lietuvių tautai, o gyvybę. Skelbs per šimtmečius, o gal ir tūkstančius metų. Tai štai, kodėl aš stojau koplyčios fondui į talką ir kviečiu visus tautiečius talkinti šiam fondui ir greičiau užbaigti koplyčios įrengimo skolą.

Lietuvių kankinių koplyčia šv. Petro bazilikos kriptoje buvo užbaigta įrengti 1970 m. vasarą. Tų pačių metų liepos 7 d. ją pašventino pats popiežius Paulius VI.

*

Zelinoje kovo 16-17-18 konferencijos

ruošti šv. Juozapo atleidams 19-tą

Kultūrinė Kronika

✕ A. Zmuidzinavičius velnių kolekcija yra atkreipusi ir užsienio dėmesį. Š. m. sausio mėn. R. Vokietijos savaitraštis "Wochenpost" apie dail. Zmuidzinavičiaus surinktus medžio drožinius pasakojo skaitytojams ir rinkiniams skyrė visą puslapį. Jo pavadinimas: "Žmogus, kuris rinko velnius".

✕ Dramos aktorei Antaninai Vainiūnaitei-Kubertavičienei 1971 m. sukako 75 m. amžiaus. Valst. Teatro dramoje Kaune ji yra suvaidinusi apie 250 vaidmenų. (ELTA)

✕ Prahoje, Čekoslovakijoje rengiamos Lietuvos kultūros dienos. Plečiant kultūrinius mainus su Čekoslovakija, vis daugiau lietuvių, kultūros veikejų, keliauja į Čekoslovakiją. 1971 m. pabaigoje buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Vilniaus ir Prahos universitetų. Į Prahą paskaitų skaityti išvyksta keli Vilniaus universiteto profesoriai: J. Kubilius (rektorius), J. Visčiakas, K. Daukšas, H. Polukordas. Numatyta, kad Prahoje atliks praktiką visa eilė Vilniaus universiteto studentų grupių.

✕ Maskvoje rudenių kelias dienas vyko vilniečio dailininko J. Baltrūno kūrinių paroda. Jis su žvejų laivais lankėsi Afrikos valstybėse ir paveiksluose vaizdavo Afrikos žmones bei jūrą. Dailininkas vaizdavo žmones Afrikos kraštų - Dahomey, Senegal, Ghanos, Komerūno ir kt.

✕ Kauno muzikinis teatras (buv. Valst. Teatro patalpose) sezoną buvo pradėjęs lenko T. Dobzanskio muzikiniu veikalu "Karaliaus ložė". Antroji premjera įvyko gruodžio 25 d., per Kalėdas - tą dieną pastatyta, A. Ragauskaitė režisuojant, amerikiečio Hermano muzikinė pjesė (miuziklas) "Hello Dolly". Pagrindiniuose vaidmenyse: V. Blažys, S. Repečkaitė, S. Viržonytė ir kt.

✕ Virgilijus Noreika gruodžio mėn. vidury gastroliavo Rytu Vokietijoje. Jis dainavo operose: "Rigoletto", "Tosca" ir "Madame Butterfly" ir surengė solo koncertą Rytų Berlyno valstybineje operoje. Programoje buvo rusų, Vakarų Europos ir lietuvių kompozitorių kūriniai.

✕ Literatūros kritikas Vytautas Galinis praėj. metų gruodžio 27 d. Vilniuje apgyne filologijos mokslų daktaro disertaciją. Joje jis išnagrino naujas kryptis 1917-1932 m. lietuvių literaturoje. Daktarinės disertacijos 1971 m. apgynė 30 mokslininkų.

✕ Aktoriui Antanui Mackevičiui, gyvenančiam okup. Lietuvoje, neseniai sukako 70 metų amžiaus.

SKUNDŽIASI KAD ATGIMSTATIKĖJIMAS

Maskva. - Sovietų ateistų laikraštis Nauka i Religija viename iš pastutinių savo numerių su dideliu susirupinimu skundžiasi, kad Sovietų Sąjungoje aktyvių tikinčiųjų tarpe vis didesnę procentą sudaro jaunuoliai ne tik iš nemokytų kaimo slukšnių, bet ir iš aukštąsias mokyklas baigusiu. "Senoji teze, kad religija išnyks, kai išmirs senoji karta, nebegali būti laikoma teisinga", - rašo Nauka i Religija.

LIETUVIAI ŽYDUS UŽJAUČIA,
RUSŲ NEKENČIAEmigranto iš ok. Lietuvos pasakojimai.

Jeruzalė - The Jerusalem Post vasario 8 (kurį gavome dėka K. A.) rašo apie ok. Lietuvos žydų pastangas emigruoti į Izraelį. Emigruoti norėtų beveik visi, bet bijo, kad nuo pareiškimo dienos neteks darbo, o iki galimos emigracijos dienos gali praeiti nuo trejų iki penkerių metų. Blogiausia tiems, kurie turi kokią valdinę darbą, kuriam reikėjo specialaus pasiruošimo arba surištas su kokia nors "paslaptim", kurių sovietų sistemoje yra daug.

Aprašo vieno Vilniaus televizijos programų režisieriaus ir žurnalisto Avraham Levino odiseją, kai jis automatiškai buvo išbrauktas iš žurnalistų eiliu ir neteko turėto darbo, vos tik pasiprašė išvykti. Jam ir jo šeimai badauti neteko tik dėka draugų ne žydu, kurie parūpindavo laikinus darbus.

Levinas pasakoja, kad lietuviai žydams geri ir užjaučia norinčius emigruoti, tik ne todėl, kad jie ypatingai žydus arba Izraelį mylėtų, bet kadangi nemėgsta ar tiesiog nenkenčia ("hate") rusų. Žydų noras emigruoti Lietuvoje aiškinamas protestu prieš režimą, ir lietuviai tąjį protestą remia.

Antisemitizmo nėra

Lietuvoj antisemitizmo nėra, sako Levinas. Kitokia padėtis yra Latvijoje, tik jis to plačiau nepaaiškina, kuo ji skiriasi nuo Lietuvos, išskyrus, kad tenai vyksta rusinimas plačia apimtimi. Kaip pavyzdį mini, jog latviai karininkai šalinami iš Latvių brigados, sukurtos II pasaulinio karo metu.

Levino tėvas Mošė nacių laikais buvo Kaune ir vadovavo slaptam pasipriešinimui prieš okupantus ir nacių buvo likviduotas; motina išliko gyva ir į Izraelį emigravo iš Vilniaus 1945, o jis pats sugebėjo iš-
Tęs. 9 pusl.

Petras Pakalnis Tesinys is pr. nr.
NEPAKEICIAMAS DRAUGASZenonas Ivinskis

Išklausęs mano argumentus, jis man taip atsakė: "Tėve, mums reikia frazės". "Ne, Zenonai," atsakiau profesoriui, "reikia ne frazės, bet kelių sakinių, kurių galėtų suprasti ne tik akademikai, bet ir paprasti žmonės". Paskui jam sakiau, kad frontininkai daro didelę klaidą, žvejodami su krikščionimis demokratais tame pačiame prūde, atseit anų laikų suprastoje katalikų visuomenėje. Jei frontininkai daugiau gilintųsi į socialinius klausimus ir pasuktų truputį į kairę, gal tada už juos balsuotų ir socialistų dalis. Profesorius tai minčiai pritarė, žadėjo apie tai daugiau pagalvoti.

Juodas pasaulis ir... kava

Kartą profesorius prisipažino, kad gavėnios metu valgęs tik du kartus per dieną. Kai jis vėl užėjo į mano raštinę ir pakvietė pasivaikščioti, iš pirmų sakinių pastebėjau jį tokią erzlą, kaip niekuomet nebuvau matęs. Kritikavo ir dangų, ir žemę, ir viską vaizdavo juodais dažais. Tuokart man dingtelėjo mintis, kad profesorius bus labai alkanas. Todėl pasiūliau užėiti į pirmą kavinę ir išgerti po vieną "kapuciną" - itališkos kavos puoduką. Prie kavos pridėjome ir porą bulkučių. Pastebėjęs, kad jas godžiai valgo, paprašiau dar porą. Kai išėjome pasistiprinę, nebeatrodė blogai nei dangus, nei žemė.

Rodos 1951 m. vasarą profesorius Ivinskis norėjo koku tai reikalu grįžti į Vokietiją. Nesakydamas priešas, paprašiau, kad užėitų pas mane tam tikrą dieną. Kai jis punktualiai atėjo, įdaviau jam, rodos, 200 dolerių ir paprašiau, kad apsirėdytų nuo galvos iki kojų. Profesorius šiltai padėkojo, o kai grįžo iš Vokietijos, prisistatė skoningai apsirėdęs, lyg sužieduotinė sužieduotiniui. Abu jūtem didelį džiaugsmą ir vėl kibom kiekvienas į savo darbą.

Keliaujame

Norėdamas paivairinti profesoriaus gyvenimą, tris kartus jį pakviečiau apžiūrėt mano darbo sritį. Pirmą kartą važiavome į L'Aquila, Abrucų sostinę, kur yra garsi pilis, pastatyta, rodos, imperatoriaus Karolio V., ir, tarp kitų įžymybių, Šv. Bernardino bažnyčia, kurioje yra popiežiaus Šv. Celestino kūnas. Vežėme sunkvežimį drabužių ir batų mano kolegai, Abrucų delegatui, su kuriuo buvome sutarę tam tikrą savivaldybių rinkimų strategiją. Negalėjau pakęsti, kad žmones sveikino kunigus

su "Garbė Jėzui Kristui", o balsavo už komunistus. Kelionės išvakarėse profesorius sužinojo, kad vienas lietuvis kunigas buvo pakeltas į prelatus. Jam atrodė, kad tas kunigas to garbės buvo nevertas ir pradėjo mane "Tarkuoti", kam aš prikišęs savo nagus prie to pakėlimo. Aš profesoriui atsakiau, kad apie tą pakėlimą sužinojau tik šiandien iš jo paties lūpų, bet jis manim nepasitikiėjo ir "tarkavo" koki pusvalandį. Ir vėl teko užsukti į pirmą kavinę ir išgerti po porą "kapucinių".

Antrą kartą važiavome į Alatri, maždaug 80 km. į pietus nuo Romos, pasižiūrėti ciklopo mūrų. Vežėme 36 lovas Trivigliano našlaitynui, kurias nupirkau prel. Antano Briškos pinigais. Prof. Ivinskis pradžioje šypsojosi iš "mamo" ciklopo, bet kai pamatė jų mūrus, pradėjo savo nuomone abejoti. Aš jo paprašiau, kad grįžęs į Romą, pasiskaitytų italų enciklopediją, ką ji sakanti apie ciklopus.

Tretį kartą važiavome tryse: prof. Ivinskis, Kun. Juozas Vaišnora ir aš. Turėjau kokių tai reikalų Cisternos našlaityne ir žadėjau sustoti pas savo bičiulį, Dr. Malandruco, Latinoje. Latina yra Mussolinio įkurtas miestas garsiose dučės nusaustose Fontinijos pelkėse ir padaryta apskrities sostine. Dr. Malandrukui buvau parūpinęs Šv. Silvestro ordiną, nes jis buvo labai sąžiningas valdininkas, apskrities šelpimo skyriaus viršininkas. Bet kai nuvykau į jo butą, radau tik žmoną ir taip gražiai paruoštus pietus, kad suabejojau, ką daryti. Jie, matyt, norėjo pagerbti mane, kad parūpinau Šv. Silvestro ordiną. Nežinodamas, ką daryti, pažvelgiau į profesorių ir Vaišnorą, bet iš jų akių negavau jokio atsakymo. Tuokart ponios Malandruco labai atsiprašiau, kad negalių būti jų svečiu, ir prašiau ponios perduoti vyrui kokią tai prašymą. Atsimenu gerai, jog profesorius išėjęs iš Malandruco namų, man pasakė: "Koks žiaurus yra gyvenimas". Cisternoje turėjau daugiau reikalų, ir ten pas seseles neblogai papietaivome.

"Paminka mergaitės..."

Kartą profesorius Ivinskis ir kun. J. Vaišnora užėjo į mano raštinę ir pradėjome šnekučiuotis. Nei iš šio, nei iš to mandingtelėjo mintis ir taip tariau profesoriui:

- Zenonai, kodėl tu neini į kunigus? Esi laisvas, filosofijos ir teologijos teks studijuoti trumpai, o paskui visiškai galėsi pasišvęsti mokslo darbui.
(bus daugiau)

Jaunystės AIDAS

PASAULIO LIETUVIS

VENEZUELA

O avião entra numa abertura entre montanhas na Maiquetia, perto da capital, Caracas. Quem esta esperando no aeroporto? Com certeza mais pessoas que falam nossa lingua - lituano.

Žymesnieji Venecuelos lietuviai

Kun. A. Perkumas, SDB, kapelionas; veikėjas J. Bieliūnas (mirė 1971), Ven. Liet. Bendruomenės pirm. Vladas Venckus; mokytojas ir VL redaktorius J. Kukanauza; lituan. mokyklos globėjas H. Gavorskis. (Iš V.L.)

A população lituana também é pequena neste país - cerca de 1.000 pessoas, o maior grupo está em Caracas, e outros em Maracay, Valencia, Barquisimeto, Barranquilla...

Um padre salesiano, que era missionário durante 20 anos na China e salvou 150 meninos durante a segunda guerra mundial, cuida o Centro Lituano São Casimiro no bairro de La Vega. Nos sábados o professor de danças, atualmente um lituano do Brasil, ensina as danças. Eo mesmo grupo, com ajuda dos mais velhos, canta nas Missas mensais.

Em Maracay, um grupo da juventude encontra-se na escolinha do nome "Simas Kudirka", o marinheiro lituano conhecido pelo mundo inteiro, agora preso em Sibéria por ter tentado fugir para a liberdade.

O jornal, ou seja, uma revista "Venecuelos lituvis" traz todas as notícias às famílias várias vezes ao ano. Reza-se a Missa para os lituanos em Maracay e Valencia uma vez por mês, uma outra oportunidade de encontrarmos mais famílias, cantarmos nossas canções juntos.

Aqui a maioria são comerciantes, mas também há professores universitários, médicos, engenheiros. E inclusive é mais barato comprar numa loja, quando se conversa em lituano!

Devido a distâncias e numero pequeno de habitantes lituanos, não há acampamentos para a juventude já há mais de 10 anos, mas eles se juntam no grupo de danças, canções e nas festas. Se precisar um livro - é só ver a biblioteca do Centro lituano ou as coleções de famílias particulares.

Os conjuntos "Čiurlionis" e "Grandinėlė" passaram uma semana neste país em 1970 e 1971. A apresentação das danças pela "Grandinėlė" em Maracay realizou-se na Plaza de Toros - um programa diferente naquele local! Eles eram os hóspedes do exercito venezuelano, em 1971 na ocasião do 150º aniversário da Independência do País.

Uma visita tão curta pouco representa o que nos poderíamos ver nas famílias, nas suas atividades, interesses, os contos daqueles que trabalharam nos pântanos ou dos que criam orquideas... mas, o nosso avião de papel tem ainda que voar longe.

LIETUVIŠKOS MOKYKLOS - AULAS ADE LITUANO (SP)

Vila Zelina, Jaunimo namai - Moóca - šv. Kazimiero salė
Indianópolis (Rua Lacedemonia, 98)

Mokslas jau prasidėjo - dabar pats laikas registruotis į pamokas lietuviškai mokantiems ir nemokantiems. Nuo 7 metų - universitetu studentams. Informacijos: 63-79-73, 273-0338.

MIESTŲ DALYS BRAZILIJOJE IR LIETUVOJE

Pieštuku sujunk priemiesčių ar bairų pavadinimus, kurie yra panašūs. (BH-Bel o Horizonte, PA-Pôrto Alegre, RJ-Rio de Janeiro, S-Salvador, SP-São Paulo; K-Kaunas, V-Vilnius, Lietuvos sostinė nuo 1323 metų.)

1. Fazenda do Carmo (SP)	A. Vilkpėdė (V)
2. Vila M. Trindade (SP)	B. Kleboniškaiai (K)
3. Petrópolis (PA)	C. Smėlynė (V)
4. Encantado (RJ)	D. Botanikos Sodas (K)
5. Lobato (S)	E. Pažaislis (K) - 4
6. Vigário Geral (RJ)	F. Petrašiūnai (K)
7. Barra (S)	G. Trinapolis (V)
8. Horto Florestal (SP)	H. Karmelitai (K)

Surask šių Brazilijos bairų vertimus lietuvių k.:

1. Moinho Velho (SP)	A. Citrina
2. Água Branca (SP)	B. Tautų parkas
3. Lapa (SP-RJ)	C. Nepriklausomybė
4. Casa Verde (SP)	D. Laisvė
5. Liberdade (SP)	E. Baltasis vanduo
6. Laranjeiras (RJ)	F. Senasis malūnas
7. Independência (PA)	G. Kurapka
8. Parque das Nações (SA)	H. Liūdesys - 10
9. Limão (SP)	I. Apelsinai
10. Tristeza (RJ)	J. Žalasis namas
11. Peru (S)	K. Kalakutas
12. Perdizes (SP)	L. Ola

Clevelando "Grandinėlė" šoka jaučių kovų stadione Maracay mieste 1970 metais. Dalyvavo tūkstančiai žiūrovų. Kairėje Nijolė Kukanauzaitė-Mažeikienė, viena iš jaunimo veikliausiųjų.

MŪSŲ LIETUVA

SKAITYTOJAI rašo

Mažiesiems NR. 23

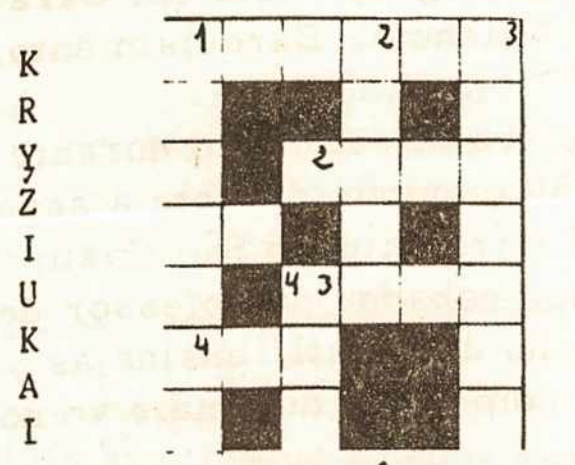
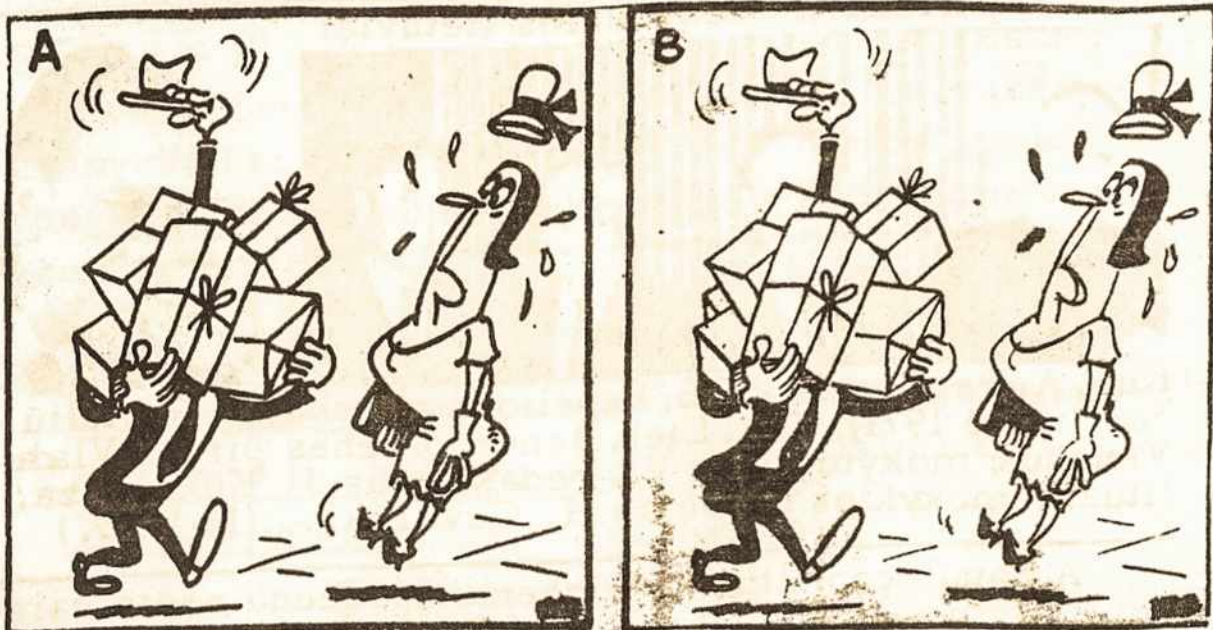
MANO LAGAMINAS

Parvažiavusi iš Stovyklos, sėdžiu prieš atvirą lagaminą, pilną rūbų, ir daiktų kurie padėjo man stovyklauti.

Pradėjau mąslyt, apie lagaminą. Koks jis laimingas! Kiek jau jis privažinėjo! Jau buvo interiore, kelis kartus pajūryje, buvo savaitė laiko praleisti su manim pas mano krikštomotinę Elvirą ir paskolintas mano pusbroliui Luizinhui. Buvo nuvažiavęs net į tolimą Maranhão estadą, kur mano dėdė gyvena. Belēm-Brazília pakelyje pardavinėja gazoliną, o Luizinhus dar čia pas savo senelius mokosi.

Mano lagaminas turi gerą ateitį, nes girdėjau mūsų stovyklos vadus kalbančius jau apie kitą stovyklą.

N. G.

- Skersai:**
1. Priešingai "kartus".
  2. Priešingai "toli".
  3. Pirmas asmuo.
  4. Deda koją vieną po kitos.
  5. Ne šitos, ne anos, o ... mergaitės.

- Išilgai:**
1. Sukalbėta, sukombinuota.
  2. Kam tinkamas durtuvas ?
  3. Mergytė ... gėlių vainikui pinti.
  4. Tu ... graži.

Atsakymas:
 1. Saldus 2. Artis
 3. AS 4. Eina
 5. Tos
Išilgai:
 1. Sutarata 2. Durti
 3. Skinasi 4. Es!

LAISVALAIKIUI

Stačiakampį žemės sklypą padalinkite į keturias lygias dalis taip, kad kiekvienai daliai tekėtų po namelį.

MINHA MALA

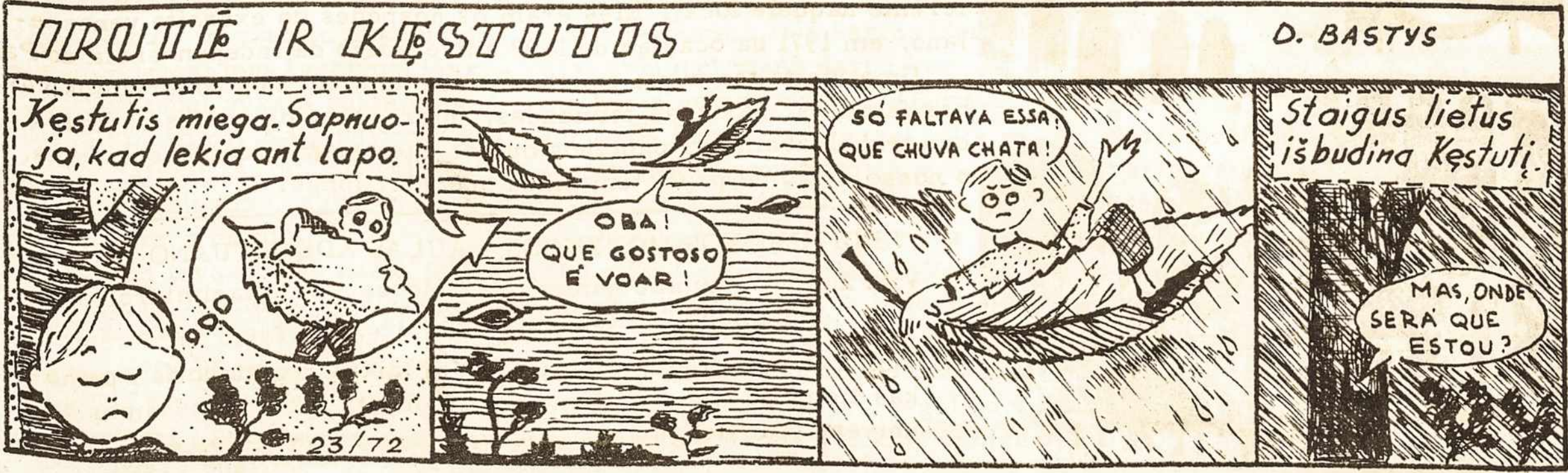
Eu te nhõ uma mala que pela sua idade é muito viajada. Desde que foi comprada, já percorreu mais de 6.000 km. comigo. Já foi algumas vezes até a praia, foi para São Roque e até o acampamento Tarcisio em Santa Isabel. Emprestadã, para o meu primo Luizinho minha mala já foi pela rodovia Belēm-Brasilia até o Estado do Maranhão.

Enfim a minha mala deve sentir-se feliz embora ela fica de férias quando eu estudo e trabalha quando eu fico de férias.

N. G.

PRIKLAUSO NUO GREICIO

Stovyklautojas paklause gidą — Ar tiesa, kad meškenas nepuls žmogaus, nešančio baterinę lemputę? — Tadas atsakė: — Tai priklauso nuo to, kaip greitai žmogus neš lempą.

Globoja S.P.
literatūros
ratelis

LITERATŪRA - DAILĖ - MOKSLAS

(Po religinių senovės apeigų Girdelis kalbasi su krive)

- Tai kas, kad vyresnis? O kas bėda, sakysim, kad jis našlys? Bene Treiniota koks persenelis? Ana Mindaugas antrą kart našlys, o žiūrėkit. Gi Treiniota-jis jau gerai ūsotas tėvas galėjo būti.

- Didžiutis prieš toki rikį, vaikelį, tau nebūtų ko, - krivė pritaria Girdeliui.

- Oo Treiniota! Iš visų tik jis vienas ne po Mindaugo letena. Tik jis vienas tebėra nepalenktas ir laisvas rikis, - didžiujasi Žemaitijos viešpačiu Girdelis.

JUOZAS KRALIKAUSKAS

MINDAUGO NUŽUDYMAS

(Tęsinys)

- Taip, taip, - linksi patenkintas krivė, žiūrėdamas į savo kojas ant meškos kailio. - Nebūtų ko tau Vygrele, spyriotis.

- Vai kriokčiau! Vai bliaučiau! Ir dar kažin, ar aš Treiniotai bepatikčiau?

- Ar patiktum? Treiniota pasiustų tave pamatęs.

- A-Kva-Kva! - Vygrė trepsi ir kvatoja, blyksėdama baltais dantimis.

- Tai kaipgi? Galiu sugrįžęs piršti Treiniotai?

- Girdelis žiūri krivės veidan, ląukdamas atsakymo.

- Ar ji galėtų prie Treiniotos priprasti? Ar prijungtų? Su nekenčiamu gyventi būna tikra nelaimė: tada jau niekas nebemiela - guodžioja krivė. -

Šiaipgi, kiek girdėti, Treiniota ištikimas senelių papročiams. O kad našlys? Našliai antrajai geresni negu pirmajai. Gal ir nepasakytum, kad labiau mylėtų. Bet našlys būna jau pasimokęs antrąją geriau atjausti ir ją pačios vietoje laikyti. Ugi gal mėgink, - krivės gerame veide ir balse atsiranda kažkokio gaudulio.

- Jeigu dėde taip, parskrیدęs pradėdū lenkti. Su Treiniota tu, šarka, būtum visokia nauda pertekusi.

- Ši vakara prieš gulant tau po galva pasėsiu aguonų. Žiūresim, Replį ar Treiniotą susapnuosi. Tatraš ir bus labas, - krivės žvilgsnyje daug liūdnumo ir užuojautos.

- O gal nė katro. Gal visai nieko nesusapnuosiu, - suabejoja Vygrė virptelinčiu balsu.

- Ne mūsų valioje, - paramina krivė gera širdimi.

Girdeliui nuovargio lyg nebūta. Ir iki soties jau pavalgydintas: gana gi turėjo ištvirti alkio ir tylos po nelaimingo susitikimo su tuo Jundilu ir kitais Mindaugo milžiniais.

Gatvės berniuko nuotykiams ir kitų knygų, tinkančių tiek jaunimui, tiek vyresniems, autorius R. Spalis šioje lengvai skaitomoje knygoje tęsia toliau pasakojimus apie jaunimą Lietuvoje: šioje knygoje apie pirmosios sovietų okupacijos (1940-1941) metus. Sutinkame įvairių luomų ir profesijų lietuvius, įpuolusius į sunkių sąlygų sukūrį, į pastangas slaptaizuoti pogrindžio spauda, ryšius, ginklus, gelbėti žmones, santykiuoti su primesta valdžia. Įvykių tragedija papildoma ir šeimų bei asmenų pergyvenimais, bet gale skaitytojas jau laukia sekančios R. Spalio knygos, kurioje tie patys veikėjai sektų savo nusibrėžtą kelią.

TEMPO

tempo que passa
tempo que corre
tempo que se vai...
tempo que resta
dentro de nós
tempo que deixa
lembrança sutil
e que a gente pensa...
se foi sonho - ou não?
tempo que fica
cada vez mais para trás
e que só nos traz
imagens quebradas
de indefinidos contornos,
de sombras mal delineadas
e de cores pastel...
tempo vago,
tempo que define
dentro de nós.
tempo hermético,
incógnito,
múltiplo - tempo vindouro...
tempo eterno.
tempo,
sempre...
tempo,
- só.

Zivile
1971.

Midus - lėtai, protarpiais, pasigardžiuojant geriamas - jau po truputį lyg ir už nosies vedžioti graibinėja. Ir malonina mintis: kokius tat iš tikrųjų artimus gimes čia Vilniuje beturįs! Kokius gerus! Kad tik krivės Visaginos sveikata valiotų! ...

- Na kadgi ir gražiai, tėtulėli, širynt mokei! Žodeliai kaip lietutis lijo.

- Ir čia išeina šneka ir susimąstymas apie Mindaugą.

- Sergėkit, dievai! Tauta prasmegtų, jeigu paskui Mindaugą klystų. Kryžvorių tikėjimas - tai mums Giltinės piautavas. Mindaugas įstūmė visus į tokia bėdą, kokios dar nekad nėra buvę. Ugi užtat šią žiemą ir dievų tokia rustybė!

- Tik dėl jo! Kad ne jis, nebūtų to buvę, - pritaria Girdelis.

- Kaltybė - lygu iš rankos mestas akmuo. Kaip jo neatšauksi, taip ir dievų bausmės neišvengsi. Kadai atrodė, kad Mindaugas iškels Lietuvą galybėn. Ir kas

galėjo pamanyti, kad jis taip baisiai iškryps! Valdžia gadina valdovą. Galybė tvirkina. Susilaukėme net to, kad jis žemaičius gera valia atidavė Livonijos vorams.

- Ir bene žemaičiai tai užmirš? Toks Treiniota užmirš? Oo! Užmirš tik tada, kai akmeniuką Nerin įmes.

- Ne tik pats neperkalbamas pasikrikštijo. Dargi buvo pasinėšęs mus spausti, net persekioti. Lyg savo dievų ir papročių laikytis jau nedora būtų.

REZISTENCIJA

R. SPALIS

ANTANAS GUSTAITIS

SUSIPAŽINKIME SU KŪREJAIS

KULTŪRINIAI MAINAI

Rašytojas, kilęs iš Marijampolės apskrities. Baigęs (1927) Marijampolės mokytojų seminariją, mokytojavo pradžios mokykloje. 1928-32 metu bėgė studijavo Vytauto Didžiojo Universitete lietuvių literatūrą, germanistiką, pedagogiką ir iki 1936 dalyvavo prof. Balio Sruogos vadovaujamame teatro seminare, studijuodamas teatro meną ir dramaturgiją. 1934-36 dėstė lietuvių ir vokiečių kalbas progimnazijoje. 1936-39 Klaipėdos radiofono, 1939-40 Vilniaus radiofono vadovas. 1940-41 Vilniaus valstybinės dramos teatro direktorius ir vėliau Kauno radiofono redaktorius. 1944-49 kaip tremtinys gyveno Ravensburge, Vokietijoje. 1949 atvyko į JAV ir apsigyveno Bostone, Mass. Jis yra vienas pirmųjų rašytojų kūrusių radijo vaidinimus. Yra sukūręs pirmam Lietuvos marionečių teatrui eilėliutą pjesę Silvestras Dūdelė. 1937 sukūrė 5 veiksmy komediją Slogučiai. Tremtyje parašė smulkesnius vaidinimus. 1956 Gabija išleido A. Gustaitis humoristinių eilėraščių rinkinį Anapus Teisybės. Pirmuosius eilėraščius Gustaitis pradėjo spausdinti 1924 Jaunime. Bendradarbiavo 7 Meno Dienose, Klaipėdoje leistuose Vakuose ir Keleivyje, Lietuvos Žiniose, Kūryboje ir Ateities dienraštyje, ra-

šydamas teatro ir literatūros klausimais. Antanas Gustaitis yra ne tik kūrėjas, bet ir geras savo humoristinių eilėraščių skaitytojas, autorius ir aktorius drauge. Jo kūrybos pobūdis - komedija, humoristika, satyra. Meniniu požiūriu ypaciai vertinga yra jo humoristinė poezija, kurios kiekvienas eilėraštis savo forma ir turiniu sudaro darnų ir išbaigtą kūrybinį vienetą. Gustaitis humoristinės poezijos forma yra klasikine, sklandi, muzikali, o turinys, nors jame ir aktualijos būtų liečiamos, aprėpia vadinamąsias amžinąsias temas: žmogaus pastangas ir silpnybes, kreivus pasiryžimus ir dvasinę menkumą, meilę ir dviveidiškumą, fantaziją ir gyvenimo tikrovę. Antano Gustaitis humoristinė poezija populiari ir skaitytojų mėgiama. Lietuvių literatūroje Gustaitis laikomas atskira, savaiminga ir pajėgia kūrybine asmenybe.

Cia pateikiame porą pavyzdžių iš A. Gustaitis kūrybos. Tai yra humoristiniai eilėraščiai parinkti iš jo eilėraščių rinkinio Ir Atskrido Juodas Varnas, išleisto Algimanto Mackaus Vardo Knygų Leidimo Fondo 1966.

-R. Steponaityte

Tau, tėvyne, manos snaigėm
Vargo kelią klojam,
Tau aukoti amžių baigiam,
Tau ir apsilojam.

Ar išalkus, ar ištroškus,
Vis paguosti einam,
Mūsų karvės - tavo ožkos,
O lygiom sumainom.

Mes tau meilę, grūdo skalsą,
Kol gyvybė laikos -
Tu mums Kremliaus šunio balsą
Tonus balalaikos.

Mes sesutei šilko skarą,
Diržą auksu lieta,
O brolelis mums per karą
Kulką pištalieta.

Mes tau raštų šimtą aru,
Prakalbų kūrybą -
Tu nuo stalo proletarų
Kūčioms vieną grybą.

Kai rytojus neramina,
Mes tau laisvės bilių,
Mes tau galvą Gedimino,
O tu mums...kubilių.

SP filmai su lietuviiais aktoriais -
Alguem atras da porta su Charles
Bronson (įvertinta 65% geras) ir
A virgem e o cigano su Joanna
Shimkus (įvertinta 57% geras).

ŽMOGUS, KURIS *Malba Tahan* V SKAIČIAVO

Ir atsisukdamas į vyriausią brolių, taip kalbėjo:

- Turėtum gaut, mano drauge, pusę 35, tai yra, 17 su puse. Gausi pusę 36, tad 18. Neturi nieko kuo skųstis, nes aiškų, kad išėjai pelnydamas iš tų derybų!

Kreipdamasis į antrą palikuonį, tęsė:

- O tu, Hamed Namir, turėtum gaut trečdali 35, tai yra, 11 ir truputį. Gausi trečdali 36, tai yra, 12. Negali protestuoti, nes tau taip pat išėjo su kaupu.

- Ir tu, jaunasis Harim Namir, pagal tavo tėvo pageidavimą, turėtum gaut devintą dalį iš 35, tai yra, 3 su viršum. Gausi devintą dalį iš 36, tai yra, 4. Tavo pelnas taip pat nemažas. Tik gali man dėkoti už tokį rezultatą!

Ir užbaigė su didžiausiu pasitikėjimu ir ramumu:

- Pasisekus dalyboms tarp brolių Namir - kuriose visi laimėjo - teko 18 kupranugarių pirmajam, 12 antrajam ir keturi trečiajam, kas sudėjęs (18+12+4) išėina lygiai 34 kupranugariai. Iš 36 kupranugarių, tad lieka du. Vienas priklausom, kaip žinot, bagdiečiui, mano draugui ir bendrakeleiviui, o kitas priseina pagal teisę man, už tai kad išsprendžiau visų naudai tą sunkų palikimo uždavinį!

- Esi tikrai protingas, svetimšali! - sušuko vyresnysis brolis. - Priimam tavo dalybas pasitikėdami, kad jos yra teisingos ir nieko nenukriaudžiančios!

Aldona Skiriute - VARPAI
Lino raižinys, laimėjęs respublikinę premiją ok. Lietuvoje

Gyvenimas, kaip saulė, jis nušvinta mažyčiu spindulėliu vaiko veidelyje. Kaip saulė, jis kyla paaugęs į aukštybes, subrendęs kuria aplink save gyvybę ir grožį. Ilgainiui, kaip saulė, jis ima leisti žemyn ir galop, švystelėjęs paskutinį kartą, pasitraukia nuo šios žemės, eidamas šviesti kitiems pasauliams.

Adomas Jakštas

Ir taip gudrusis Beremiz - Skaičiuojantis Žmogus - tuoj pasiėmė vieną iš kaimenės gražiausių "žamalių" ir tarė, atveddamas už kamanų man priklausantį gyvulį:

- Galėsi dabar, drauge, tęst kelionę ant savo jaukaus ir patikimo kupranugario! O aš jau turiu kitą, sau atskirą!

Ir taip keliavom toliau į Bagdą.

***

Antisemitizmo nėra

(tęsinys iš 4 pusl.)

sigelbėti pabėgęs iš geto į miškus ir prisijungęs prie bolševikų partizanų.

Emigruoti iš Lietuvos, kaip ir iš Rusijos labai brangu. Kiekvienas virš 16 metų turi sumokėti už vizą 900 rublių ir 100 rublių kelionei į Viena. Seimoms leidžiama pasiimti baldus ir gan daug daiktų, bet tie daiktai kiekvienas skyrium negali būti brangesni kaip 250 rublių ir turi būti įsigyti ne trumpiau kaip prieš metus, - pasakoja naujas imigrantas iš ok. Lietuvos.

II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Kas yra Pasaulio lietuvių jaunimo Kongresas?

Tai nepaprastas įvykis mūsų gyvenime. Nepaprastas savo prasme, patiems lietuviams, o dar nepaprastesnis kitų tautų žmonėms. Suorganizuoti šia, viso mėnesio šventę su programomis, koncertais, paskaitomis, parodomis, tautiniais šokiais ir t.t., tai milžiniškas darbas. Ir tas darbas jau pradėtas. Kongresas, Tik tas žodis jau kelia širdis aukštyn. Visi kraštai, sujudo, sukruto rinkti komisijas, rinkti pinigų ir siųsti jaunimą į Chicagą. Š. Amerikos laikraščiuose jau matosi skelbimai, kad Brazilijos lietuvių nomuoja lėktuvą vykti į kongresą. Vadinasi, surinks kuo daugiausiai jaunimo, o kas lieka, vietų užpildymui kviečia suaugusius žmones pasinaudoti proga aplankyti gimines, pamatyti naują kraštą ir tuo pačiu padėti mūsų jaunimui.

Š. Amerikos atsisaukumuose jau rašo ir prašo visus lietuvis vykti į kongresą ir praneša, kad visi jie bus priimti lietuviškose seimose nemokamai. Taigi nuvykę būsime kaip namie, nes lietuvių širdies dar joks kraštą nepakeitė. Taigi, mieli draugai ir bičiuliai, pasinaudokime šia proga, kada esame taip labai laukiami!!!

Registruotis į kelionę ir visas informacijas galite gauti S. Paulo miesto centre, Rua Bráulio Gomes, 37. Būsime maloniai sutiktas! Įsirašymo terminas iki kovo mėn. 31 d.

Likusios vietos po 31 d. bus perleistos draugams brazilams.

-o-o-o-o-o-o-

Atvyksta lietuvių grupė

Liepos 1 d. São Paule lankysis 50-ties asmenų Amerikos lietuvių grupė, apsistosianti viešbutyje, bet norinti praleisti susipažinimo vakarą su São Paulo lietuviais. Vakaro programon kviečia vietines meno jėgas, o atsiveža solistę Prudenciją Bičkienę, solistą muz. Liūdą Stuką, aktorių Vitalį Žukauską ir muz. Algirdą Kačanauską.

Ekskursija pradeda New Yorke birželio 22, susitinka su Kolumbijos lietuviais 24 d., 27 d. Buenos Aires ir 29 Urugvajuje prieš atvykdamą į São Paulo. Po dienos Rio de Janeiro, sustos dar liepos 6 Caracase, Venecueloje. Kelionę ruošia Lietuvos vyčių organizacija.

-o-o-o-o-o-o-

Kongreso ruošėja S. Paulyje

Balandžio gale ar gegužės pradžioje į São Paulį atvyks Dalia Kučėniene, Pasaulio Lietuvių

Jaunimo Kongreso "Kongreso Vakaro" programos vadovė. Ji rūpinsis į šio vakaro ypatingą programą įtraukti ir talentų iš Brazilijos bei aptarti kitus kongreso rūpimus klausimus. Sustos ir Buenos Aires, kur koncertuos balandžio 22 d.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

PADEKA

Mūsų sūnui Aleksandrui po ilgesnio laiko ligoninėje sugrįžus namo, norime labai nuoširdžiai padėkoti visiems mūsų pažįstamiems, artimiesiems ir visai lietuvių kolonijai už maldas, rūpestį, lankymą ligoninėje ir gerą širdį, kuriems parodė.

Henrikas ir Janina Valavičiai su šeima.

Vokiečių kalbos kursas

Jeigu atsiras užtektinai kandidatų, norinčių išmokti vokiečių kalbą, bus organizuojamas pradinis kursas ir taip pat pasitobulinimo kursas jau mokantiems. Numatyta jį pravesti šeštadieniais nuo 11 iki 12 valandos (kitomis dienomis tik pagal susitarimą).

Registracija iki Kovo 15 dienos Vila Zelinos klebonijoje.

Kun. H. J. Šulcas

ŽINIOS ŽINELES

LUZ STOTYJE - ML

parduodama "Saguán" kioske, viduje, centrinėje salėje, sodo pušėje.

Išlaikė egzaminus

Nelson Baranauskas įstojo į Centro Estadual de Educação Tecnológica.

KOVO 19 DIENĄ
BALSUOKIME BENDRUOMENĖS RINKIMUOSE!

JAUNIMO IŠVYKA

Pozityvus išpūdžiai, kurie susidarė per paskutinę vasaros stovyklą, kuri įvyko pp. Valavičių, Šimonių ir Ambrozevičių vasarvietėse, būtent kad Brazilijos lietuviškas jaunimas yra veržlus, su entuziasmu atviras tam, kas gražu ir gera, buvo dar labiau patvirtinti šioje ekskursijoje į St. Izabel pp. Valavičių vasarvietėje, kurioje dalyvavo apie 100 asmenų (tiksliai 93).

Ir Stovykloje ir ekskursijoje buvo galima pajusti, kad jaunimo dar gyva lietuviška dvasia yra jo tėvų lietuviško gyvastingumo ir nuolatinio puoselėjimo gražus vaisius, tad yra pagrįstų vilčių čionykščiam lietuviškos klestėjimui.

Malonu dirbti, kai tautiečiai taip duosniai ir mielai prisideda. Reikėtų čia visų prisidėjusių vardus ir darbą paminėti, bet to neužtenka: svarbiau išreikšti, koku nuoširdumu ir atsidavimu daugelis prisidėjo; bet kas pajęgs tai išreikšti?

Galima tik pasakyti, kad be visų talkos tos gražios dienos nebūtų buvę: pav. pajusti tą malonų džiaugsmą, kaip daugelis mamųčių it darbščios bitelės visais rūpinosi, paruošdamos skanius padažus, išdalindamos jų pačių gamintus skanius pyragus; arba vyrai, linksmi it pajaunėje, kurie dalyvavo maudymo ir bendro žaidimo varžybose; arba per Mišias pajusti, kad tikrai norime būti artimi viens kitam ir kad esame to paties Tėvo vaikai.

Rodos visi, link vakaro atsisveikindami turėjo tą patį jausmą: dėkui visiems!

Dalyvis

SVEIKINAME VISUS JUOZUS IR JUZES JŲ VARDINIŲ PROGA.

-- ML Redakcija

Brazilijos JK komiteto posėdis įvyko kovo 10, dalyvavo 14 komiteto narių; pirm. A. Steponaitis pranešė apie lėktuvo eigą ir programos komisijos darbus. Baigiamas sudaryti važiuosiančiųjų sąrašas. Revizijos komisija du kart posėdžiavo.

MŪSŲ PADANGĖJ

BENDRUOMENĖS TARYBOS POSĖDIS

Šaukiamas š.m.kovo mėn. 16 d. 20. val. Jaunimo Namuose, Vila Zelinoje. Posėdyje yra prašomi dalyvauti visi tarybos nariai ir būsimos tarybos kandidatai, kartu aptarti naujos tarybos balsavimų tvarką.

JUOZAS ČIUVINSKAS

B. L. B. Tarybos Pirmininkas.

GAVUSIEJI BENDR: TARYBOS balsavimų lapus, malonėkit juos išsiųsti iki kovo 16. Balsavimai bus kovo 19 d. Jaunimo namuose Zelinoje, pas T. Jėzuitus Mokoje ir V. Anastacio mokykloje. Kiekvienas lietuvis, sukakęs 18 metų, turi teisę ir patriotinę pareigą balsuoti. Balsavimo lapų bei konvertų galima gauti ir pas bairių įgaliotinius, kurių sąrašas tilpo M. L. numeryje.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje kovo m. 26 d. 13 val. sekmadienį, rengia **Pietus** su muzika. - Norintieji dalyvauti yra prašomi iš anksto pranešti telefonu 93-54-70 ar 273-5851, Rua Lituânia, Moóca.

Valdyba

Sužeistas

Mūsų Lietuvos talkininką Ernestą Skurkevičių sužeidė užlėkusi mašina ir sulaužė ranką, kuri įdėta į gipsą, ir gerokai užtruks iki pasveikimo. Gal atsirastų kas, kuris pavaduotų sužeistą Ernestą ir nugabentų ketvirtadieniais laikraščius į paštą ir Bom Retirą. Prašom ateiti pasitarti.

Baigia gyti

Bronius Sukevičius, kuris ilgus metus spausdino M. L. Lietuvą, jau baigia sveikti. Kovo 4 Šv. Kryžiaus ligoninėje nuėmė nuo sulaužytos kojos gipsą ir jau galės vaikščioti, žinoma, iš karto dar ant lazdų. Linkime mūsų uoliam spaustuvininkui greitai pasveikti.

Martins Dainauskas

* 16 - 11 - 1902

† 2 - 1972

Nuliūdusi liko Emilija Mėliūnaitė-Vainas kienė ir sūnus Rubens.

São Miguel kovo 12 d. mirė Petrė Radzevičius. Mišios - sekm., kovo 19, 17:00 val. Mookoj. Gimins gili užuojauta.

Naujas Žaidimas jaunimu.

Sekmadienį, kovo 19 dieną, Šv. Juozapo šventėje, po 11 val. Mišių Jaunimo Namuose bus perduotas jaunimui naujas žaidimas /stalo futbolas/.

Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti. Ta proga ypatingai mūsų šio jaunimo tėvai prašomi prisidėti prie jaunios kartos puoselėjimo, padėdant asistencija bent vieną kartą per mėnesį Jaunimo Namuose nuo 20 valandos iki 22 valandos. Tam tikslui bus sudarytas norinčių prisidėti sąrašas.

Dėl konkrečios datos, dienos ir valandos bus galima susitarti vėliau.

Kun. Hermanas Šulcas

Šv. Juozapo Atlaidai

Visi parapijiečiai ir tautiečiai labai kviečiami į Šv. Juozapo atlaidus Vila Zelinos parapijoje, Globejo šventės proga.

Kovo 16-17 dienomis, vakarais 8 val. bus laikomos konferencijos paširuošti šventei: jas laikys kun. S. Sileika. Kovo 18 d. bus konferencija ir išpažintis 18, 30 val. Gi 19, 30 Mišios, kurias užsakė Šv. Juozapo Brolija. Į Konferenciją ir išpažintį kviečiami ypatingai vyrai.

Sekmadienį kovo 19 d. 11 val. procesija ir Mišios.

Po mišių Jaunimo Namuose bus perduodami Jaunimui nauji žaidimai. Tą pačią proga visi dalyviai bus pavaišinti gerimu-aperitivu. Jaunimo Namuose laukiami ypatingai įvairių organizacijų - jaunimo bei, senimo organizacijų-atstovai.

Saleziečiai

ŠEŠTADIENĮ, KOVO 18 D. Zelinos bažnyčioje bus gedulingos Šv. Mišios už Šv. Juozapo Vyrų Brolijos mirusius narius, 19, 39 valandą.

Šv. J. V. Br. Valdyba.

M. L. ADMINISTRACIJA

Užsimokėjo už M. L.

Marija Baltušninkienė 50 kr., Vincui Grabauskui (Kanadoj) atnaujino oro paštą Marija Milius 75 kr., Petras Valiukevičius (Sesuo Apolonia Baltaduonienė) 30 kr., Sesuo Kristina iš Morumbi 100 kr., Aldona J. Gomes (Jai užsakė Liuda Ralickienė) 25. Kr., Alfonsas D. Petraitis 25, Venckus iš Venecuelos 25, -.

Penktadienį, kovo 17, 7:00 val. Vila Zelinoje Mišios už Guzaičių, Kulišauskų šeimas ir už Antanų Misevičių. Veronika Misevičienė kviečia artimosius dalyvauti.

DIDŽIOSIOS SA-

VAITĖS APEIGOS

Didžiosios Savaitės

Verbų Sekmadienis

11, 00 - Pamaldos lietuviškai
(Vila Zelinoje)

Palmių eisena, procesijoje gieda choras ir tikintieji;

Šv. Mišios: gieda choras,

Kristaus kančios skaitymas (sutrumpintas).

Kitos Šv. Mišios įprastine sekmadienio tvarka, be verbų šventinimo.

Didysis Pirmadienis - Antradienis - Trečiadienis

Mišios kaip įprastom gyvenimo dienom.

Didysis Ketvirtadienis

20, 30 - Pamaldos lietuviškai
(Vila Zelinoje).

Giedotinės koncelebruotos Šv. Mišios, Pamokslas.

Švč. Sakramento pernešimas į "garbinimo altorių".

Altoriaus nudangstymas,

Švč. Sakramento garbinimas iki vidurnakčio.

Didysis Penktadienis

Lietuviai garbina Švč. Sakramentą ištisą dieną.

16, 00 - Apeigos lietuviškai
(Mookoje)

Didysis Šeštadienis

Lietuviams tęsiasi Švč. Sakramento garbinimas.

19, 00 - Pamaldos lietuviškai
(Mookoje)

(Patartina dalyvauti tiems, kurie Vėlykų rytą nori dalyvauti lietuviškoje procesijoje ir prisikėlimo Mišiose).

Ugnies ir paschalo šventinimas, Sviesų eisena ir "Tedžiūgauja",

Skaitymai iš Šv. Rašto,

Krikšto liturgija: Vandens šventinimas, apžadų atnaujinimas.

Šv. Mišios.

Velykos

6, 00 - Vėlykinė lietuvių procesija (Pça. S. José dos Campos, R. Quarena, R. Inhagapi, R. Campos Novos, Av. Zelina).

Prisikėlimo Mišios lietuviškai (Choras gieda Šimkaus lietuviškasis Mišias "Prieš tavo altorių").

Kitos Mišios Zelinoje 8, 00,

11, 00, 19, 00; Mookoje 17, 00.

Liet. Kat. Moterų susirinkimas sekmadienį, kovo 26, 16 val. Vila Zelinoje. Svarbu dalyvauti.